

Om behandlingen i rigsdagen af loven om udlændinges adgang til landet m. v. henvises til Rigsdagstidende 1951-1952; Folketingstidende sp. 2765, 2928, 4640 og 4661; Landstingstidende sp. 1217, 1231 og 1234; tillæg A, sp. 5233; tillæg B, sp. 2171; tillæg C, sp. 1577 og 2289.

Om behandlingen i folketinget af lov nr. 104 af 21. april 1958 om ændringer i den nævnte lov henvises til Folketingstidende 1957-58, sp. 2088, 2320, 3620 og 3794; tillæg A, sp. 1085; tillæg B, sp. 479 og tillæg C, sp. 309.

Om behandlingen i folketinget af lov nr. 183 af 20. maj 1963 henvises til Folketingstidende 1962-63, sp. 2274, 2544, 5021 og 5031; tillæg A, sp. 675; tillæg B, sp. 599 og tillæg C, sp. 347.

I foråret 1968 blev der fremsat spørgsmål i folketinget om omfanget af hensættelsen af udlændinge til bevogtning og om kontrollen hermed. Herom henvises til Folketingstidende 1967-68, sp. 3753.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1, nr. 1.

ad stk. 1. Denne bestemmelse svarer med mindre redaktionelle ændringer til reglerne i § 8, stk. 1, 1. og 2. punktum, i den gældende lov.

ad stk. 2 og 3. Bestemmelsen giver udlændingen ret til at forlange spørgsmålet om frihedsberøvelsens lovlighed indbragt for retten i alle tilfælde, hvor frihedsberøvelsen varer ud over 3 døgn. Det har været overvejet, om det ville være muligt at udforme reglen således, at udlændinge havde krav på at blive stillet for en dommer i tilfælde, hvor frihedsberøvelsen varer over 24 timer. Praktiske hensyn har imidlertid vist sig med afgørende vægt at tale imod en sådan ordning. Behandlingen af det store flertal af sagerne, hvor det ligger klart, at afvisning eller udvisning skal ske, og tilbageholdelsen ofte blot skyldes, at det ikke er muligt at få udlændingens afrejse tilrettelagt omgående, f. eks. på grund af manglende befordringsmulighed, ville blive betydeligt kompliceret, såfremt tilbageholdelsen skulle kunne forelægges retten. Pladsreservation m. v. vil ofte være en dag eller to, og noget udtalt behov for en retskontrol med sådanne ganske kortvarige frihedsberøvelser af udlændinge, der skal afvises eller udvises, kan næppe siges at foreligge.

Et væsentligt hensyn til udlændingen tilsiger derimod, at han straks fra frihedsberøvelsens iværksættelse gøres bekendt med, at tilbageholdelsen ikke kan udstrækkes over 3 døgn, uden at han får lejlighed til at begære sagen forelagt en dommer. En regel af dette indhold er derfor indeholdt i stk. 2,

2. pkt. En noget lignende bestemmelse findes i den gældende lovs § 8, stk. 1, sidste pkt.

På samme måde finder man det afgørende, at der med hensyn til det mindretal af sager, hvor frihedsberøvelsen strækker sig over 3 døgn, og hvor der således bliver mulighed for at begære domstolsprøvelse, skabes en ordning, der tilsikrer en hurtig retsbehandling. En regel svarende til den, der i retsplejelovens § 469 er givet med hensyn til andre administrative frihedsberøvelser, og hvorefter det blot kræves, at sagen skal være fremsendt til retten inden 5 søgnedage efter begæringens fremsættelse, vil ikke være fyldestgørende på dette særlige område; man måtte forudse regelmæssigt at komme i den situation, at rettens behandling af sagen først ville finde sted på et tidspunkt, hvor udlændingen var ude af landet. Dette ville naturligvis i høj grad formindske ordningens betydning, samtidig med at sager, hvor udlændingen ikke selv kan være til stede, men eventuelt må høres på anden måde, vil blive mere besværlige at behandle. Disse synspunkter har ført til den foreslåede regel i stk. 3, hvorefter fremstilling i retten skal ske inden for en frist på 24 timer efter begæringens fremsættelse.

De vanskeligheder, overholdelse af denne frist vil volde de pågældende myndigheder, vil næppe blive store. Dels vil domstolsprøvelse som ovenfor nævnt kun blive aktuel i et mindretal af sagerne, dels kan politiet i løbet af de 3 første døgn af en tilbageholdelse, hvor der opstår formodning om, at frihedsberøvelsen kan komme til at vare ud over denne frist, begynde at træffe de nødvendige praktiske foranstaltninger til en eventuel fremstilling i retten, f. eks. ved at sikre sig, at en translator kan komme til stede osv.

Forslaget er udformet således, at reglen om forelæggelse for retten inden 24 timer ikke skal gælde i tilfælde, hvor udlændingen forinden er afvist, udvist eller løsladt. Der er i disse situationer ikke noget særligt behov for en hurtig retsbehandling, og det vil normalt heller ikke være muligt at give udlændingen underretning om retsmødet i løbet af så kort tid. Det følger af den henvisning til retsplejelovens kap. 43 a, der findes i udkastets § 8, stk. 6, at sagen i tilfælde, hvor 24-timers fristen ikke gælder, er omfattet af den ovenfor nævnte 5-dages frist i retsplejelovens § 469.

ad stk. 4. I de tilfælde, hvor retsmødet først finder sted på et tidspunkt, hvor udlændingen ikke længere er tilbageholdt, og han derfor ikke fremstilles i retten ved politiets foranstaltning, skal der så vidt muligt gives ham underretning om retsmødet. Kan han ikke være til stede personligt, skal der om muligt gives ham lejlighed til på anden måde, f. eks.